

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Maguru a sudcov JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Ladislava Górásza v právnej veci žalobcu **Ing. J. Z.**, bývajúceho v Č., proti žalovanému **J. Š.**, bývajúcemu v K., **o určenie dôvodnosti odstúpenia od zmluvy**, vedenej na Okresnom súde v Čadci pod sp.zn. 7 C 18/2002, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu v Čadci z 28. septembra 2004, sp.zn. 7 C 18/2002, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu v Čadci z 28. septembra 2004 č.k. 7 C 18/2002-80, v časti výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Čadci rozsudkom z 28. septembra 2004 č.k. 7 C 18/2002-80 zamietol žalobu o určenie, že odstúpenie žalobcu od zmluvy o pôžičke 500 000 Sk uzatvorenej 19.7.2002 je dôvodné. Žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 32 530 Sk na účet jeho právneho zástupcu JUDr. M. C.. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p. s poukazom na úspech žalovaného v konaní. Náhradu trov konania priznal žalovanému, napriek ním uplatnenej sume vo výške 82 440 Sk, len za úkony právnej pomoci, ktoré vznikli po 15.6.2004. Bol toho názoru, že do uzatvorenia zmluvy, t.j. do 15.6.2004 nemožno zo strany žalovaného hovoriť o účelnosti bránenia práva, pretože sám žalovaný uzatvorením ďalšej zmluvy o pôžičke a jej splácaní, v ktorej uznal svoje záväzky

voči žalobcovi, potvrdil existenciu vzájomnej spornosti pri riešení pôžičky a nenamietal neplatnosť odstúpenia od zmluvy z 19.7.2002. Výšku trov konania preto priznal za tri úkony právnej pomoci (účasť na pojednávaniach v dňoch 17.6.2004, 9.9.2004 a 28.9.2004), pri hodnote 9 540 Sk za úkon, ako aj trikrát režijný paušál po 136 Sk, za stratu času za 6 pol hodín vo výške 3 402 Sk, cestovné v sume 1 666,10 Sk, t.j. v celkovej sume 32 530 Sk.

Na odvolanie žalobcu Okresný súd v Čadci uznesením z 12. októbra 2005 č.k. 7 C 18/2002-104 odvolacieho konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku zastavil.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením zo dňa 28. apríla 2006 sp.zn. 5 Co 65/2006 toto uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania.

Proti rozsudku prvostupňového súdu, do výroku o náhrade trov konania na základe podnetu žalobcu, podal mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol rozsudok v napadnutej časti zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť Okresnému súdu v Čadci na ďalšie konanie z dôvodu jej nesprávneho právneho posúdenia (§ 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p.).

Uviedol, že predmetom konania bol určovací petit, ktorého obsahom bolo určenie, že žalobcom prevedené odstúpenie od zmluvy o pôžičke peňazí na sumu 500 000 Sk, uzatvorenej 19.7.2002, je dôvodné. Samotný prvostupňový súd v rámci poplatkového konania charakterizoval spor za konanie, ktorého predmet nie je možné oceniť peniazmi a v tomto smere určil aj poplatkovú povinnosť podľa položky 1b prílohy zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a to vo výške 1 000 Sk. Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia však súd použil ustanovenia o tarifnej odmene podľa výšky pôžičky, ktorá nebola predmetom konania. Daný určovací predmet konania nie je možné považovať za predmet konania, ktorý je vyčísliteľný ani z pohľadu § 13 ods. 7 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška), pretože žalobca sa nedomáhal plnenia v zmysle zmluvy o pôžičke, nedomáhal sa ani určenia, či tu právny vzťah alebo právo oceníteľné hodnotou peňazí je alebo nie je. Súd mal preto vychádzať z hodnoty tarifnej odmeny advokáta stanovenej § 13 ods. 6 vyhlášky, ktorá uvádza, že ak nemožno hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch alebo ak ju

možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna desatina výpočtového základu a to 1 360 Sk. V uvedenom prípade mali byť trovy právneho zastúpenia žalovaného preto vyčíslené za tri úkony právnej pomoci po 1 360 Sk za úkon, trikrát režijný paušál 136 Sk, strata času za 6 polhodín 3 402 Sk a cestovné náklady 1 666,10 Sk, spolu 9 556,10 Sk.

Žalobca a žalovaný sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu žalobcu (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto vady konania neboli mimoriadnym dovolateľom namietané a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Mimoriadny dovolateľ ako dovolací dôvod uvádza, že rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov konania spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p.). V mimoriadnom dovolaní vytýka generálny prokurátor nesprávnu aplikáciu ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška) v súvislosti s rozhodnutím o trovách konania, ktoré priznal súd prvého stupňa v konaní úspešnému žalovanému.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 3 O.s.p. trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže i predseda senátu až v písomnom vyhotovení rozsudku.

Sadzobníkom v zmysle hore uvedeného je potrebné pre účely určenia odmeny za právne služby, v prípade, ak bol účastník zastúpený advokátom vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len vyhláška), v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania súdu prvého stupňa.

V zmysle § 13 ods. 6 hore uvedenej vyhlášky, ak nemožno hodnotu veci alebo práva vyjadriť v peniazoch, alebo ak ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna desatina výpočtového základu.

V zmysle § 13 ods. 7 vyhlášky, vo veciach určenia platnosti alebo neplatnosti právnych úkonov, vo veciach určenia či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, pri preskúvaní rozhodnutí iných orgánov, ak je predmetom vec, právo, alebo plnenie oceníteľné peniazmi, patrí základná sadzba tarifnej odmeny určená podľa ods. 1 § 13, z hodnoty tejto veci, práva alebo výšky tohto plnenia.

V každom konkrétnom prípade je potrebné skúmať, či možno predmet právneho úkonu oceniť a v súvislosti s tým určiť i výšku náhrady trov konania.

Z predmetu konania v danej veci je zrejmé, a v tomto zmysle vyhodnotil vec i súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku, že v konaní neriešil určenie platnosti alebo neplatnosti zmluvy o pôžičke, t.j. právneho úkonu, ani iný právny vzťah, oceníteľný peniazmi, ale dôvodnosť odstúpenia od zmluvy. Takýto predmet konania preto nie je možné, pri rozhodovaní o náhrade za úkony právnej služby v zmysle vyhlášky č. 163/2002 Z.z., vyhodnotiť s poukazom na § 13 ods. 7 vyhlášky, ale v zmysle § 13 ods. 6 vyhlášky č. 163/2002 Z.z., nakoľko jeho hodnota nie je vyjadriteľná v peniazoch.

Treba súhlasiť s právnym názorom generálneho prokurátora, že súd pri rozhodovaní o trovách právneho zastúpenia mal vychádzať z § 13 ods. 6 vyhlášky, keďže v danej veci išlo o predmet konania, ktorý nie je oceníteľný v peniazoch. Z toho vyplýva, že rozhodnutie okresného súdu, vo výroku o náhrade trov konania, spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O.s.p. v spojení s § 243f ods. 1 písm.c/, keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti v zmysle § 243b ods. 1 veta za bodkočiarkou a § 243b ods. 2 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 22. februára 2008

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia :